

Begne tillade mig at anbefale dette Forslag. Det forekommer mig for øvrigt, at det er en saa selvfølgelig Sag, at naar man har en Grundlov i Landet, der giver Vælgerne Valgret, skulle de ogsaa have Lov til at udøve denne Valgret — det er en saa selvfølgelig Sag, at den i Grunden ikke trænger til Anbefaling. Men da denne Sag har sin Forhistorie og har været fremme her i Tinget før, skal jeg ganske kort tillade mig at paavise, hvorledes Sagens Behandling har stillet sig før saa vel i dette som i det andet Ting. I 1887—88 stillede det ærede Medlem for Københavns 5te Valgtres (P. Holm) et Forslag til „Lov om den offentlige Fred paa Folketirkens Helligdage samt Grundlovsdagen den 5te Juni og paa Valgdagen“. I denne Lovs § 12, 2det Stykke, var der en Bestemmelse, som gik ud paa, at „paa de Dage, da der foretages Valg til Folketinget, eller da samtlige valgberettigede vælge Valgmænd til Landstingsvalgene, skal den samme Indskrænkning i Arbejds Udførelse, Arbejdsstørrelse, i Køben og Sælgen i de handelens og andre næringsdrivendes Butikker i København, og Sælgen paa Gader og offentlige Pladser samt i Torvehandel, der ved foranstaaende Paragraffer er fastsat for Folketirkens almindelige Helligdage, gælde hele Dagen indtil Valghandlingens Slutning“. Denne Bestemmelse var, forekommer det mig, skreven særlig med københavnske Forhold for Øje, thi hvis den var bleven ophøjet til Lov, vilde det se noget underligt ud i Livets Praksis; naar man f. Eks. tænker paa de Valg, der foretages af de samtlige valgberettigede til Landstinget, foregaa disse Valg ikke paa samme Dag i Købstadkommunerne og i Landkommunerne. Naar nu en saadan Valgdag fandt Sted i Landkommunerne, skulde f. Eks. alle Butikker være lukkede, der maatte ingen Køben og Sælgen finde Sted, en Butiksjomfru havde ikke Lov til at sælge et Bund Kaffe eller Te, en Bager ikke et Brød i Byerne, som ikke havde Valg, men paa Landet, hvor Valget fandt Sted, havde man Lov til at holde sine Arbejdere hjemme, selv om de vare Vælgere, i Høst eller Saatiden, og Valgmandsvalgene pleje jo at foregaa i de første Uger af September, medens man endnu ikke altid er færdig med Høsten og har begyndt paa Saatiden, saa det Forslag var saaledes, at det ikke ramte, hvor det sigtede. Derfor skrev ogsaa Udvalgets Flertal i sin Betænkning af 20de Marts 1890, der behandlede det Lovforslag, at „Valgdagens Frihed ikke bør sættes i Forbindelse med Helligdagsloven“, og Udvalgets Ordfører, det ærede Med-

lem fra Middelfart (Henning Jensen), udtalte under 2den Behandling, den 26de Marts 1890, at „formelt mener Flertallet, at det er underligt at belaste en Helligdagslov med Valgdagen“, og reelt var man imod Butikkernes Lukning og Arbejdets Standsning den Dag, for det var jo Vælgerne, der skulle have Frihed, og ikke Butikkerne, der behøvedes lukkede Valgdagen. Men dog blev Forslaget vedtaget med 57 Stemmer mod 37, fordi dette Ting accepterede Tanken, der laa deri, og det vilde ogsaa se, hvorledes man stillede sig til Lovforslaget i det andet Ting. Da denne Bestemmelse saa blev indsat i Helligdagsloven og kom op i det andet Ting, vare alle enige om at stemme den ud. Den ærede Justitsminister udtalte, at Spørgsmaalet om Valgdagen laa ikke under ham, men under Indenrigsministeren, det laa fuldstændig uden for Lovens Ramme, og alle vare saa enige om, at det baade af formelle og reelle Grunde burde udgaa, og det blev enstemmig vedtaget i det andet Ting, at denne Bestemmelse skulde udgaa. Da Lovforslaget saa atter behandledes forrige Samling i Landstinget, blev der af de to Socialdemokrater i Landstinget stillet Forslag om at sætte den samme Bestemmelse ind igen, men da udtalte f. Eks. Venstres Ordfører i Landstinget: „Valgdagens Frihed kan jeg ikke gaa med til, fordi den hører hjemme andetsteds, og fordi, hvis vi skulle have den, hvad jeg gerne gik med til, skulle Vælgerne have fri og ikke andre,“ og han siger yderligere: „formelt, vil jeg sige, hører dette Punkt hjemme paa Valgloven, og nu have vi jo denne til Revision. I Fjor sagde man i Folketinget: „vi vide jo ikke, naar vi faa Valgloven revideret, men nu er den jo forelagt i det andet Ting, saa nu er der ikke Spor af Grund til at optage den her“. Altsaa man udtalte i Landstinget i Fjor, at da man havde Valglovsforslaget til Revision her i Tinget, hørte den Bestemmelse hjemme her og ikke paa Helligdagsloven. Den blev udstemt i det andet Ting med alle Stemmer imod to, og da Forslaget kom frem her i Fjor, kaldt der ogsaa Udtalelser, f. Eks. fra det ærede Medlem fra Stubbeboing (N. F. Larsen), om, at han selvfølgelig var med paa Valgdagens Frihed, men at det ikke hørte hjemme paa en Helligdagslov, men paa en Lov, der angik Valgrettens Udøvelse. Der blev imidlertid stillet et Ændringsforslag af de ærede Medlemmer fra Langeland (Brandes) og Ringbøing (S. C. Christensen), der havde samme Affattelse som det her stillede Forslag, der imidlertid her har faaet en Tilføjeelse. I Fjor gik Forslaget kun ud paa, at „paa de Dage, da der foretages Valg til